

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ГЕОГРАФІЯ СФЕРИ ПОСЛУГ

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія)»

8-й семестр, 2022 рік вступу
денна (заочна) форми навчання

Галузь знань
01 Освіта
Спеціальність
014 Середня освіта
Освітній рівень
перший (бакалаврський)

Назва кафедри та викладач / викладачі	Кафедра географії Викладач: Бикова Марія Дмитрівна Інформація про викладача на сайті факультету: https://prf.udu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/01/Бикова-Марія-резюме.pdf E-mail: m.d.bykova@udu.edu.ua	
I. Основна мета/цілі навчання	Метою вивчення навчальної дисципліни «Географія сфери послуг» є виявлення передумов формування сучасної галузевої та територіальної організації сфери послуг, особливостей її розвитку у розрізі країн і регіонів світу.	
00II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	Навчальна дисципліна вибіркова Цикл професійної підготовки Шифр у навчальному плані: ВВ.2.2.05	
III. Обсяг навчальної дисципліни	Кількість кредитів	6 кредитів
	Загальна кількість годин	180
	Лекційні заняття	30
	Семінарські/практичні заняття	30
	Самостійна робота	120
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	Змістовий тематичний модуль 1 Теоретичні основи вивчення галузі сфери послуг Тема 1. Вступ до курсу «Географія сфери послуг».	

Тема 2. Галузева та територіальна організація сфери послуг
Тема 3. Розвиток сфери послуг у постіндустріальному суспільстві

Змістовий тематичний модуль 2

Географія окремих галузей сфери послуг

Тема 4. Сектор фінансових послуг. Новітні зрушення в географії фінансових ринків світу
Тема 5. Географія НДДКР і трансфер технологій у світовому господарстві
Тема 6. Транспортні послуги. Світова транспортна система
Тема 7. Послуги зв'язку
Тема 8. Медичні послуги
Тема 9. Освітні послуги: географія та основні тенденції розвитку
Тема 10. Суспільно-географічні аспекти дослідження сфери громадського харчування
Тема 11. Сучасні процеси і явища на міжнародному туристичному ринку
Тема 12. Споживча інтернет-торгівля як об'єкт дослідження економічної географії

V. Результати навчання

ПРН 9. Базові знання про соціально-економічні територіальні системи і комплекси, взаємодію природних умов і виробництва.

ПРН 10. Базові уявлення про основи раціонального використання природних ресурсів, глобальні та регіональні екологічні проблеми та про роль міжнародного співробітництва у їх розв'язанні.

ПРН 12. Базові знання про населення, територіальну організацію господарства України, пізнання загальних рис і механізмів взаємодії природних умов і суспільного виробництва.

ПРН 16. Здатність проводити дослідження географічних об'єктів, процесів і явищ та аналізувати, систематизувати і узагальнювати географічну інформацію при проведенні географічних досліджень.

ПРН 22. Аналізувати й оцінювати географічні інформаційні джерела, виявляти об'єктивність, достовірність і науковість інформації самостійно інтерпретувати зміст географічної інформації та відображені в ній факти, явища, події.

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю

Поточний контроль	Опитування (усні й письмові), доповіді, творчі роботи (презентації, командні проєкти), оформлення документів, онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи.
Підсумковий контроль	Залік

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі **заліку**, поточна успішність з дисципліни оцінюється від 0 до 100 балів включно. Студент одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо студент протягом семестру набрав від 0 до 34 балів, він має можливість пройти повторне вивчення навчальної дисципліни відповідно до порядку, визначеного в університеті і перескласти підсумковий контроль на загальних підставах.

Оцінювання поточної успішності ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка

передбачає:

1. Усна відповідь – 5 балів.
2. Тестування – 5 балів.
3. Доповідь з презентацією (проектна робота у групах) – 10 балів.
4. Виконання практичних завдань – 2 бали за кожну практичну роботу.
5. Модульні контрольні роботи (20 балів по 10 балів кожна) – виконується на практичному занятті.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

• повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість, емоційність та аргументованість; • використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); • аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

• повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; • акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

- **35 – 59 балів з можливістю повторного складання.** Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;
- **0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.** Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

курсу	<i>практичних робіт: виконувати всі завдання; опрацьовувати рекомендовану основну та допоміжну літературу, а також картографічний та статистичний матеріали тощо. Виконання практичних та індивідуальних завдань повинно відповідати вимогам, що висуваються до вирішення відповідного завдання та свідчити про його самостійність. Важливою є активна участь студентів в обговоренні питань теми як на лекційному, так і практичному заняттях.</i> <i>Пропущені заняття необхідно відпрацювати. Це можливо зробити як у дні консультацій відповідного викладача, графік яких завжди представлений на кафедрі географії, так і за особистою домовленістю з викладачем. Під час дистанційного навчання відпрацювання пропущених занять проводиться онлайн через платформи Google Meet або Zoom.</i>
VIII. Основні інформаційні ресурси	1. Гукалова І.В., Мальчікова Д.С. Вступ до фаху: географія і суспільство. Навч. посіб. / І.В. Гукалова, Д.С. Мальчікова. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 268 с. 2. Географія сфери обслуговування : методичні вказівки з навчальної дисципліни / Уклад. О. Г. Корнус. Суми: СумДПУ, 2012. 32 с. 3. Географія сфери обслуговування: Курс лекцій / Упорядник: Я. С. Сосницька. Луцьк: Східноєвроп. націон. ун-т ім. Лесі Українки, 2019. 72 с. 4. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Медичний туризм: теорія та практика. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 128 с. 5. Statista: веб-сайт. URL: https://www.statista.com 6. World Tourism Barometer. 2022. UNWTO. URL: https://webunwto.s3.eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/2022-11/barom-ppt-nov-2022.pdf?VersionId=cux0983b07aUD7OIFXOvjCzUEyFyTMjz 7. United Nations Statistical Yearbook (2022 edition). United Nations, 2023. URL: https://unstats.un.org/UNSDWebsite/Publications/StatisticalYearbook/syb65.pdf <i>Обговорено та затверджено на засіданні кафедри географії протокол №6 від 15 січня 2025 р.</i>